
Saksnr: 2021/2753-16
Saksbehandlar: Henrik Løseth Jansen

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Hovudutval for næring		24.06.2021

Tildeling av tilskot til etablering av hurtigladeinfrastruktur i Vestland

Forslag til vedtak

1. Det løyvast 350 000 kroner i tilskotsmidlar til Kople AS for utbygging av hurtigladeinfrastruktur på Bryggja i Stad kommune. Det løyvast midlar i medhald av søknad.
2. Det løyvast til saman 3 550 000 kroner i tilskotsmidlar til søkerane BKK elektrifisering, Plug, Kople, Briksdalsbreen fjellstove og Tesla for utbygging av til saman 30 hurtigladedestolpar på i alt 13 lade plassar. Lade plassane skal byggast ut i/på Stryn sentrum, Odda sentrum, Valestrand, Strynehallen, Nordfjordeid, Briksdalsbreen fjellstove, Sjøgata i Måløy, Olden sentrum, Lærdalsøyri, Våge hamn, Bruvik i Osterøy og Lavik. Av desse skal lade plassane i/på Valestrand, Måløy, Våge hamn og Bruvik på Osterøy byggast ut for sambruk mellom bil og båt.

Lokalitet	Sum tilskot	Tal ladestolpar	Mottakar
Bunnpris Bryggja	kr 350 000	2	Kople*
Stryn	kr 400 000	4	Tesla
Odda	kr 120 000	1	BKK
Valestrand	kr 425 000	3	Plug
Stryn II/Strynehallen	kr 320 000	2	BKK
Nordfjordeid	kr 320 000	2	BKK
Briksdalsbre Fjellstove	kr 175 000	1	Briksdalsbre fjellstove
Måløy - Sjøgata	kr 350 000	2	Kople
Olden	kr 280 000	2	BKK
Lærdalsøyri	kr 480 000	3	BKK
Våge Hamn	kr 425 000	3	Plug
Bruvik	kr 425 000	3	Plug
Lavik	kr 230 000	2	BKK

3. Budsjettramman for ordninga gjer at mange gode søknadar ikkje får innvilga løyving. Administrasjonen har fullmakt til å løyve midlar til dei høgast rangerte av desse søknadene om nokon prosjekt faller frå eller ved eventuell justering av budsjettramman t.d. eventuelle statleg tilskot.

Samandrag

Vestland fylkeskommune lyste våren 2021 ut tilskotsmidlar til etablering av hurtigladeinfrastruktur. Både kommunar og private aktørar kunne søke tilskotsmidlar. Kriteria for tildeling av midlar er at det skal etablerast offentleg tilgjengeleg hurtigladeinfrastruktur. Vestland fylkeskommune fekk rekordstor søknad frå heile 11 søkarar på til saman 39 hurtigladeplassar og med 19 millionar i samla søknadssum. Administrasjonen har evaluert søknadane i medhald av kriteria gitt i strategi for utbygging av hurtigladarar PS 27/2021 i hovudutval for næring. Administrasjonen rår til at det løyvast midlar til 5 søkarar for utbygging av 13 ladeplassar med i alt 30 ladestolpar.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Bård Sandal
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Vestland fylkeskommune har vedtatt mål om at klima og miljø skal vere premis for samfunnsutviklinga, mellom anna ved å sikre infrastruktur som gjer dette mogleg¹.

Elektrifisering av bilparken vil kutte direkte utslipp frå forbrenningsmotor og samstundes redusere det heilskaplege klimafotavtrykket til bilparken i sin livssyklus². Vi er i ei særstilling grunna vår fornybare vasskraftproduksjon. Det gjer at elektrifiseringa er eit godt klimatiltak som kuttar utslappa monaleg. Samstundes vil elektrifisering kutte utslappa av giftig NOx³.

Tal frå Opplysningsrådet for vegtrafikken (OFV) viser at fleire og fleire nyregistrerte bilar er elektriske. Om denne utviklinga held fram, er det sannsynleg at nær alle nye bilar vil vere nullutsléppsbilar innan 2025. Det er likevel store variasjonar mellom regionar i elbilde i nybilsalet. Tal frå NAF viser at fire av ti busett i distrikta seier nei til at elbil skal vere den neste bilen dei kjøper. I sentrale strom er talet to av ti⁴. Dette svarar godt med tala frå OFV som viser ein elbilde i nybilsalet på 40 prosent i tidlegare Sogn og Fjordane og nær 70 prosent i tidlegare Hordaland, der bergensområdet dominerer statistikken. Tal frå OFV og Nobil⁵ viser at utviklinga i elbilde samsvarar godt med tilgang på hurtigladeinfrastruktur og det er sannsynlegvis ei sterk kopling mellom elbilde og kvalitet på infrastrukturtilbodet. Det er venta at utbygging av hurtigladeinfrastruktur vil senke terskelen for å velje elbil framfor bensin og diesel.

Vestland fylkeskommune har bidratt til utbygging sidan 2012, med ein monaleg auke av innsatsen i 2016. Hurtigladeoperatørane driv kommersielt og er avhengig av eit visst volum av kundar for at utbygging og drift skal vere økonomisk berekraftig. Når volumet ikkje er stort nok, er ladeoperatørane avhengig av stønad til etableringa. Vestland fylkeskommune har løyva 20 millionar kroner til ladeoperatørar sidan 2016. Det har gitt resultat i form av utbygging av over 70 hurtigladeplassar som elles ikkje ville vore bygd ut på det tidspunktet og i den skalaen.

Hovudutval for næring vedtok 23. mars 2021 føringar for utlysing og tildeling av tilskot til hurtigladeinfrastruktur⁶. Det vart [lyst ut tilskotsmidlar](#) i medhald av vedtekne vilkår. Utlysinga vart delt i to der del 1 var konkurranse om stønadsmidlar til utbygging av hurtigladeplass ved Bryggja i Stad kommune. Bakgrunnen for det er at det enno ikkje finst eit hurtigladetilbod på vegen mellom Nordfjordeid og Måløy. Evalueringsskriteria for konkurransen i del 1 er søknadssum (50%), ladeeffekt (10%), sambruksverdi bil/båt (20%) og nytteverdi drosje (20%). Del 2 av konkurransen gjeld for heile Vestland med unntak av Bergen kommune. Søknad om utbygging av ladeplassar i Bergen kommune er likevel kvalifisert for å evaluera om det er høg nytteverdi for drosje eller sambruk mellom bil og båt. Evalueringsskriteria var elles søknadssum (50%), lokalisering i høve til ladetilbod elles og potensial for tilleggsverdi til andre næringslivsområde (20%) ladeeffekt (10%), sambruksverdi bil/båt (10%) og nytteverdi drosje (10%).

Vilkåra for stønad er at det skal byggast ut infrastruktur med eit offentleg tilgjengeleg tilbod. Tesla søkte om stønad til å bygge ut 5 hurtigladeplassar. Tesla sine ladeplassar er i dag berre tilgjengeleg for bilar av merket Tesla. Den typen infrastruktur er då berre open for bruk for ei gruppe og ikkje for offentlegheita elles. I søknaden skildrar Tesla at dei aktuelle ladeplassane likevel vil vere offentleg tilgjengeleg frå tredje kvartal 2022. Administrasjonen vurderer at ladeplassane det er søkt stønadsmidlar til då vil vere kvalifisert for ordninga, gitt at stønadsmidlane betalast ut etter at Tesla opnar ladetilbodet for alle bilmerke seinast innan utgangen av september 2022. Administrasjonen rår til at Vestland fylkeskommune tek atterhald om at stønaden kan avkortast om vilkåra ikkje vert oppfylt.

Vestland fylkeskommune fekk fire søknadar om tilskot til utbygging av hurtigladeplassar i Bergen kommune. Av desse søknadane er det, i medhald av vedtekne føringar, berre ladeplassar som har vesentleg nytteverdi for drosje eller sambruk mellom bil og båt som er søkegode og som skal vurderast. Administrasjonen vurderer at dei fire utbyggingane gjev vesentleg grad av nytteverdi for anten drosje eller sambruk mellom bil og båt (tabell 1)

¹ Mål 2 med strategiar i Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 - Regional planstrategi; s 22

² Til dømes Knobloch et al., 2020 ([lenke til forskningsartikkel](#))

³ Weber, C., & Amundsen, A. 2016 ([lenke til forskningsartikkel](#))

⁴ [Lenke til bakgrunn](#)

⁵ [Lenke til statistikk](#)

⁶ [PS 27/2021 i hovudutval for næring](#)

Tabell 1: Vurdering av søkegode utbygginger i Bergen kommune.

Søkar	Lokalitet	Nytteverdi drosje (score 0-10)	Nytteverdi sambruk bil/båt (score 0-10)	Søkegod i medhald av vedtekne føringar
Tesla	Griegghallen	6	0	ja
Plug	Hjellestad	0	10	ja
Circle K	Nesttun	9	0	ja
Circle K	Flesland	9	0	ja

Resultat av evalueringa

Del 1 - Bryggja

Vestland fylkeskommune fekk to søknadar om tilskotsmidlar til utbygging på Bryggja. Tesla og Kople sine søknadar er begge vurdert som gode. Søkarane har lik poengsum når det gjeld søkesum i høve til tal ladarar og ladeeffekt. Tesla har høgast poengsum når det gjeld tal ladarar og effekt, men Kople har den beste søknaden med omsyn til sambruk mellom bil og båt. Administrasjonen vurderer derfor at Kople har den beste søknaden om utbygging på Bryggja i Stad kommune.

Del 2 - Generell del

Vestland fylkeskommune har mottatt søknad om tilskotsmidlar til utbygging av i alt 39 hurtigladeplassar frå 11 søkarar (tabell 1 og 2). Søknadane er jamt over gode og det er reell konkurranse om søknadsmidlane. Den totale søknadssummen er over 19 millionar kroner. Det er fleire gonger meir enn budsjettmidlane avsett til føremålet. Det vitnar om at det er stor interesse for ordninga og at hurtigladeoperatørane framleis er avhengig av ekstern finansiering for å syte for eit hurtigladedetilbod i distriktsstroka.

Søknadane er evaluert i høve til vedtekne føringar og rangert etter total poengsum. Dei fleste av søkarane har søknadssum lik eller rett under taket for søknadssummen som ordninga opnar for. Det betyr at kvalitetsmessige tilhøve, ladeeffekt og nytteverdi for høvesvis drosjenæringa og sambruk mellom bil og båt vert avgjerande for utfallet av den heilskaplege evalueringa.

Tabell 2: Oversikt over dei best rangerte søknadane. *Tilskotssum er avkorta grunna avgrensa budsjett

Søkar	Lokalitet	Kommune	Type	Søknadssum	Tilrådd tilsegn om tilskot	Tal ladestolpar	Tilbydd ladeeffekt					Total score (1-10)	Rangering	
							50 kW	75 kW	150 kW	180 kW	200 kW			250 kW
Kople	Bunnpris Bryggja	Stad	Utbygging	Kr 350 000	kr 350 000	2		1		1			3,05	1
Tesla	Stryn	Stryn	Utbygging	kr 400 000	kr 400 000	4						4	5,87	1
BKK	Odda	Ullensvang	Utviding	kr 120 000	kr 120 000	1					1		5,00	2
Plug	Valestrand	Osterøy	Utbygging	kr 425 000	kr 425 000	3	2		1				4,86	3
BKK	Stryn II/Strynehallen	Stryn	Utbygging	kr 320 000	kr 320 000	2					2		4,20	4
BKK	Nordfjordeid	Stad	Utviding	kr 320 000	kr 320 000	2					2		4,20	4
Briksdalsbre fjellstove AS	Briksdalsbre	Stryn	Utbygging	kr 175 000	kr 175 000	1					1		4,13	6
Kople	Fjellstove AS Måløy - Sjøgata	Kinn	Utbygging	kr 350 000	kr 350 000	2		1		1			4,06	7
BKK	Olden	Stryn	Utbygging	kr 280 000	kr 280 000	2	1				1		4,05	8
BKK	Lærdalsøyri	Lærdal	Utbygging	kr 480 000	kr 480 000	3					3		4,00	9
Plug	Våge Hamn	Tysnes	Utbygging	kr 425 000	kr 425 000	3	2		1				3,96	10
Plug	Bruvik	Osterøy	Utbygging	kr 425 000	kr 425 000	3	2		1				3,96	10
BKK	Lavik	Høyanger	Utbygging	Kr 320 000	Kr 230 000*	2					2		3,90	12
SUM				Kr 3 990 000	kr 3 900 000	30	7	2	3	2	15	4		

Rangeringa av søknadar i tabell 2 viser administrasjonen si evaluering av dei innkomne søknadane. På bakgrunn av evalueringa, rår administrasjonen til at det løyvest tilskotsmidlar til Kople for etablering av to ladestolpar på Bryggja i medhald av deira søknad på del 1 av utlysinga. Vidare rår administrasjonen til at det løyvest tilskot til utbygging av 28 ladestolpar på i alt 12 lade plassar, slik det går fram av tabell 2. Av desse skal lade plassane i/på Valestrand, Måløy, Vågehamn og Bruvik på Osterøy byggast ut for sambruk mellom bil og båt.

Ei nedkorta oversikt over søknadar som ikkje er tilrådd løyving er presentert i tabell 3. Av konkurransemessige omsyn, gjev oversikta berre informasjon om kommune og administrasjonen si vurdering av søknaden. Det er mogleg at Vestland fylkeskommune kan nytte seg av klimasatsløyving på opp til 1,6 millionar kroner til å støtte hurtigladeutbygging på plassar i Bergen med vesentleg nytteverdi for drosjenæringa. Administrasjonen ber om fullmakt til å løyve midlar til dei høgast rangerte av desse søknadene ved eventuell auke av budsjetttramma for ordninga.

Tabell 3: Oversikt over søknadar rangert mellom 12-36.

<i>Kommune</i>	<i>Total score (1-10)</i>	<i>Rangering</i>
<i>Sogndal</i>	3,90	12
<i>Ullensvang</i>	3,87	14
<i>Tysnes</i>	3,80	15
<i>Ullensvang</i>	3,77	16
<i>Bergen</i>	3,76	17
<i>Austevoll</i>	3,71	18
<i>Osterøy</i>	3,66	19
<i>Ullensvang</i>	3,60	20
<i>Stord</i>	3,58	21
<i>Bergen</i>	3,53	22
<i>Stryn</i>	3,33	23
<i>Stryn</i>	3,25	24
<i>Kinn</i>	3,20	25
<i>Stryn</i>	3,13	26
<i>Vaksdal</i>	3,03	27
<i>Sogndal</i>	2,83	28
<i>Luster</i>	2,73	29
<i>Gulen</i>	2,61	30
<i>Sunnfjord</i>	2,30	31
<i>Bergen</i>	1,93	32
<i>Lærdal</i>	1,93	32
<i>Luster</i>	1,87	34
<i>Ulvik</i>	1,40	35
<i>Sogndal</i>	0	36
<i>Stryn</i>	0	36

Vedtakskompetanse

Reglement for folkevalde organ og delegering, reglement for hovudutval for næring punkt 3, kulepunkt 4: Hovudutval for næring har avgjerdsmynde i saker om fordeling av fylkeskommunale tilskots- og stønadsordningar.

Økonomi:

Tiltaket har budsjett på 3 millionar kroner og skal finansierast over budsjettposten Grøn vekst, klima og energi

Klima:

Vegtrafikk er ei av dei store kjelda til klimautslepp i fylket. Tiltaket mogleggjer og bidrar til raskare omstilling/elektrifisering av bilparken. Reduksjonspotensialet er totalt 400 tusen tonn CO₂-e kvart år i direkte utslepp i høve til 2019. Det svarar til om lag 6 prosent av det totale utsleppet frå Vestland

Folkehelse:

Tiltaket utjamnar eksisterande skilnadar i hurtigladedetilbodet og vil bidra til å gjere det mogleg og praktisk å køyre elbil i heile fylket. I by- og tettbygde strom vil ei vellukka omstilling syte for monalege kutt i helseskadeleg NOx frå forbrenningsmotor.

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 (Regional planstrategi):

Tiltaket bidrar til å utvikle eit framtidretta Vestland og støttar opp om måla om utsleppsreduksjon i utviklingsplanen.

Konklusjon

Vestland fylkeskommune fekk søknad om tilskotsmidlar til utbygging av 39 hurtigladeplassar frå i alt 11 søkarar. Administrasjonen har evaluert søknadane i høve til vedtekne føringar. Budsjettmidlane for ordninga er fleire gonger mindre enn total søknadssum og Vestland fylkeskommune må prioritere mellom mange gode søknadar. Resultatet av evalueringa rangerer søknadane etter total poengsum basert på søknadssum, kvalitetsmessige omsyn knytt til lokalisering, ladeeffekt, og nytteverdi for høvesvis drosjenæringa og sambruk mellom bil og båt. Administrasjonen rår til at det løyvast tilskotsmidlar til Kople for etablering av to ladestolpar på Bryggja i medhald av deira søknad på del 1 av utlysinga. Vidare rår administrasjonen til at det løyvast tilskot til utbygging av 28 ladestolpar på i alt 12 ladeplassar, slik det går fram av tabell 2. Grunna konkurranse om midlane er det gode søknadar som ikkje får innvilga løyving i denne omgang. Administrasjonen ber om fullmakt til å løyve midlar til dei høgast rangerte av desse søknadane ved eventuell auke av budsjetttramma for ordninga.

Referansar

Florian Knobloch, Steef V. Hanssen, Aileen Lam, Hector Pollitt, Pablo Salas, Unnada Chewpreecha, Mark A. J. Huijbregts og Jean-Francois Mercure. (2020, juni). **Net emission reductions from electric cars and heat pumps in 59 world regions over time.** Nature sustainability.

Weber, C., & Amundsen, A. (2016). Utslipp fra kjøretøy med Euro 6/VI-teknologi. **Resultater fra måleprogrammet i EMIROAD 2015.** Transportøkonomisk institutt.